

Europa kæmper kvindernes sag

Af Venstres gruppeformand i Europa-Parlamentet Karin Riis-Jørgensen, Venstres EU-ordfører Charlotte Antonsen og Venstres sundhedsordfører Birgitte Josefsen.

Ligestilling er igen blevet til et varmt diskussionsemne. Ikke bare i Danmark, men også i EU. Politikere og fagfolk debatterer atter, hvordan man opnår lige stilling mellem mænd og kvinder, men også ude på mange arbejdspladser er ligestilling tilbage på dagsordenen. Særligt debatten omkring det relativt lave antal kvinder, der har lederposter i samfundet, har været oppe at vende op til flere gange. Bare se de utallige tv-programmer og bøger om kvinder, der har nået toppen. At kvinder kan komme til tops på arbejdsmarkedet bliver fremstillet som noget nær en sensation i disse programmer. Det billede skulle vi gerne have fjernet inden for nogle år. Også diskussionen om mænds generelt højere lønninger end kvinder bidrager ofte til debatten. Men hvad er ligestilling egentlig, og er der overhovedet nogen ligestillingskamp at kæmpe mere?

Hvis man spørger folk på gaden, hvad de typisk forstår ved ligestilling, vil svaret ofte være at kvinder og mænd får det samme i løn for det samme arbejde, og at de i øvrigt behandles på lige vilkår. To helt fundamentale grundsætninger, der ikke er ældre end godt 30 år. For hvad de færreste ved er, at mange af fremskridtene vedrørende ligestillingen for Europas kvinder kommer fra EU.

Det er rent faktisk en grundsætning i den nuværende EU- traktat, at det er et hovedmål - og en vigtig værdi for EU - at fremme ligestilling i EU og fjerne alle uligheder mellem kvinder og mænd. Helt konkret blev den første ligestillingspolitik i Danmark, indført efter en EF-dom, der dømte Danmark til at sikre ligeløn.

Det ligelønsprincip vi har i dag stammer fra 1975, hvor ligelønsdirektivet blev gennemført. Det betød, at princippet om ”lige løn for lige arbejde”, endeligt blev slået fast. I 1976 kom så ligebehandlingsdirektivet, der fastslog ens vilkår for mænd og kvinder inden for adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelser og forfremmelse. Siden 1970’erne er blandt andet graviditets- og forældreorlovsdirektivet gennemført i henholdsvis 1992 og 1996, hvilket har medført, at kvinder nu modtager en ydelse og i stort omfang løn i barselsperioder, og at begge forældre nu har en individuel ret til at få orlov i forbindelse med fødsler. Dette er bare nogle af de EU-direktiver som er gennemført.

EU arbejder i disse år med en helt klar strategi for at få flere kvinder ud på arbejdsmarkedet, da kun ca. 55 procent af Europas arbejdsdygtige kvinder er i beskæftigelse. Men diskriminering, ulige adgang til uddannelse og en gammeldags opfattelse af kønsroller, gør desværre vilkårene svære. Samtidig tjener kvinderne 15 procent mindre end mændene – for det samme arbejde. Det foruroligende i denne forbindelse er, at selv om der kommer flere kvinder i arbejde, så går det meget langsomt med lønudviklingen i forhold til mændene. Det kan derfor ikke understreges nok, hvor vigtigt det er at få så mange kvinder i arbejde som muligt. Ikke kun vigtigt for en bedre ligestilling, men også vigtigt for hele Europas fremtid. Vi lever i en stadig mere globaliseret verden og vi har brug for vækst i Europa, hvis vi skal kunne gøre os gældende internationalt.

De kvinder, der har et ønske om at nå helt til tops i karrieren, skal for alt i verden opfordres til det. For selvom der er forskelle på mænd og kvinder, behøver det ikke blive opfattet som hindringer eller ulemper. For eksempel er det kvinden, der skal føde børnene. Det bliver ofte brugt som et naturligt argument mod ligestilling, for hvordan skal kvinder få det hele til at hænge sammen, hvis hun både vil have karriere og børn? EU kan i den forbindelse hjælpe med til at gøre betingelserne for kvinder bedre. Det kan ske ved at arbejde for fleksible former for arbejdstilrettelæggelse, så arbejds- og familieliv bedre kan hænge sammen. Samtidig er det en målsætning i EU, at man løbende skal tilbyde billigere og mere tilgængelige børnepasningsfaciliteter.

Her kan EU-landene lære meget af Danmark, vi har et særdeles godt, velkvalificeret og rimelig billigt børnepasningssystem. Børnene er glade for at være sammen med andre børn og mødre kan koncentrere sig om jobbet i sikker forvisning om, at børnene har en god og dejlig dag.

Arbejdet på ligestillingsområdet fortsætter, og EU-samarbejdet er et godt værktøj i det arbejde. Derfor skal vi anvende EU som platform, ikke kun i den snævre ligestillings øjemed, men også i kampen mod menneskehandlen. For her er kvinder virkelig de store tabere. Og det er derfor et sted der for alvor skal sættes ind, hvis vi vil fremme indsatsen for ligestillingen i Europa. Menneskehandel med kvinder er desværre blevet et meget stort og grænseoverskridende problem i verden - hele 300.000 kvinder udsættes hvert år for at blive handlet. Og mange havner typisk i prostitutionsmiljøer rundt om i Europa.

Der er allerede sat initiativer i gang, der skal bekæmpe menneskehandel, i form af lovgivning og andre retslige initiativer. Et af de nyeste tiltag er muligheden for at udstede midlertidige opholdstilladelser til ofrene for menneskehandlen. På denne måde kan man give disse kvinder chancen for et nyt liv. Men det er langt fra nok. Der skal gøres endnu mere konkret, som kan hjælpe

denne gruppe kvinder, mens de er fanget i bagmændenes klør. Og vi skal sætte ind med job- og uddannelsesmuligheder til udsatte kvinder i de lande der oftest er fødekanal til menneskehandlen. Det er især lande i Østeuropa og Afrika, hvorfor EU's naboskabs- og udviklingspolitik må mere i spil. Desuden skal vi sikre os, at alle EU-lande rent faktisk gennemfører de nye regler i praksis, som de har sagt ja til i EU.

Et konkret eksempel på et lille initiativ der også kan hjælpe, og som er på vej gennem EU-systemet, er et forslag fra Europa-Parlamentet om oprettelse af en gratis telefon hotline. Her skal handlede kvinder kunne tale med en upartisk person, uden at myndighederne i første omgang skal blande sig. Her skal de kunne modtage hjælp og vejledning på flere forskellige europæiske sprog. Ofrene for menneskehandel sidder i dag oftest ganske hjælpeløse i lande de ikke kender og ikke ved hvordan de skal navigere i. De ved ikke hvem de skal kontakte, hvilken hjælp der er at hente, osv. Hotlinen *kan* hjælpe. Telefonerne kan bemandes af lokale organisationer, der kan fortælle kvinderne, hvor de kan gå hen og få kontakt med de relevante myndigheder.

De enkelte medlemslande skal også aktivt gå ind i bekæmpelsen af menneskehandel. Det kan de konkret gøre ved at udpege én bestemt myndighed, der har det fulde overblik over de tilbud, som landet kan give til ofre for menneskehandel. Det er netop i samarbejdet mellem EU og de enkelte lande, at løsningen skal findes. Vi kan og skal ikke acceptere denne form for slaveri, da det ikke er værdigt for vores tids samfund.

Der er i de sidste 30 år sket fremskridt, når det kommer til ligestillingen i Europa. Men der er stadig masser at kæmpe for rundt om i de europæiske lande, og der er masser at gøre i selve EU. Både set i forhold til at få flere i arbejde, men også i forhold til at skabe bedre rammer for arbejdstagerne. Når det kommer til menneskehandel, er problemerne desværre kun blevet større i de seneste år. Og vi er nødt til at handle, ellers vil problemerne på sigt blive uoverskuelige.

Både i forhold til ligestilling og menneskehandel er EU den helt rigtige platform at arbejde ud fra. Det er her, at vi kan træffe de store beslutninger. Menneskehandel er grænseoverskridende og bekæmpelsen af problemet må ske i fællesskab. Samarbejdet mellem medlemslandene bliver helt afgørende i fremtiden, hvis vi skal have stoppet handlen med kvinder. Kun på denne måde kommer vi nærmere fuld ligestilling på europæisk plan.